

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1572

Vragen van het lid **Mohandis** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het intrekken van de vergunning van de omroep Ongehoord Nederland* (ingezonden 1 februari 2023).

Antwoord van Staatssecretaris **Uslu** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 16 februari 2023).

Vraag 1

Bent u ervan op de hoogte dat de NPO omroep Ongehoord Nederland een derde sanctie heeft opgelegd na onderzoek van de NPO Ombudsman?

Antwoord 1

Ja, daar ben ik van op de hoogte. De NPO heeft op 31 januari 2023 laten weten voornemens te zijn een derde sanctie op te leggen aan Ongehoord Nederland. In het kader van hoor en wederhoor, krijgt Ongehoord Nederland 14 dagen de tijd om een zienswijze te geven. Vervolgens zal de NPO besluiten of de derde sanctie zal worden opgelegd.

Vraag 2

Wat is de reden van deze derde sanctie? Verschilt deze sanctie van de vorige twee sancties en zo ja, waarin zit dat verschil?

Antwoord 2

Uit het persbericht van de NPO maak ik op dat de derde sanctie ziet op het tijdens het tweede seizoen van het programma Ongehoord Nieuws stelselmatig overtreden van de Journalistieke Code NPO. Omdat het een voornemen tot het opleggen van een sanctie betreft, is het sanctiebesluit zelf nog niet openbaar. De eerste sanctie van de NPO zag ook op de overtreding van de Journalistieke Code NPO. De tweede sanctie zag op het gebrek aan bereidheid tot samenwerking door Ongehoord Nederland.

Vraag 3

Is er vanwege deze sancties sprake van een situatie zoals bedoeld in de Mediawet op grond waarvan u de erkenning van de genoemde omroep kunt intrekken? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom is er geen sprake van die situatie?

Antwoord 3

Nee, daarvan is geen sprake. Op grond van artikel 2.33, vierde lid onder a kan de erkenning van een omroep worden ingetrokken als de raad van bestuur minimaal tweemaal een sanctie heeft opgelegd én een verzoek om intrekking heeft gedaan. Van dat laatste is op dit moment geen sprake. De NPO heeft laten weten zich te beraden op het doen van een verzoek tot intrekking.

Vraag 4

Bent u voornemens om na deze derde sanctie de erkenning van Ongehoord Nederland in te trekken? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, hoeveel sancties kan deze omroep nog krijgen voordat u wel gaat ingrijpen?

Antwoord 4

Pas op het moment dat de NPO een verzoek tot intrekking van de erkenning doet, kan ik die afweging maken. Als de NPO besluit een dergelijk verzoek te doen, zal ik op dat moment alle relevante informatie moeten betrekken bij de afweging om al dan niet over te gaan op het intrekken van de erkenning van Ongehoord Nederland. Ik kan en wil niet vooruitlopen op deze zaken.

Vraag 5

Deelt u de mening dat de bepalingen ten aanzien van uw mogelijkheden om tegen omroepen op te treden een dode letter worden als u geen gebruik van die mogelijkheden maakt? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Er is geen sprake van een situatie waarin ik geen gebruik maak van de mogelijkheden die de Mediawet biedt. De bepalingen in de Mediawet bieden op dit moment geen grondslag om op te treden tegen Ongehoord Nederland. Zie ook het antwoord op vraag 3.

Vraag 6

Deelt u de mening dat u, ook zonder een verzoek van de NPO, de wettelijke mogelijkheid heeft om een omroepvergunning in te trekken? Zo ja, op grond van wettelijke bepaling? Zo nee, hoe interpreteert u artikel 2.33 lid 1 van de Mediawet op dit punt dan wel?

Antwoord 6

Op grond van artikel 2.33, eerste lid, is het mogelijk de erkenning van een aspirant-omroep in te trekken indien deze niet voldoet aan de eisen die gesteld worden in artikel 2.26 van de Mediawet. Het gaat bijvoorbeeld om de eis dat de omroep een vereniging is en statutair tot doelstelling heeft om media-aanbod te maken. Er zijn mij geen signalen bekend dat de omroep Ongehoord Nederland niet aan deze eisen zou voldoen.

Vraag 7

Deelt u de mening dat het niet naleven van journalistieke codes, het niet bijdragen aan de kerntaken en niet samenwerken binnen het bestel niets te maken heeft met de vrijheid van meningsuiting of vrije pers, maar ondermijning is van het publieke bestel? Zo ja, kunt u dit toelichten en deelt u dan ook de mening dat een dergelijke omroep geen belastinggeld meer zou moeten krijgen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Het is niet aan mij om hierover te oordelen. Het mediabestel is zo ingericht dat de overheid op afstand staat. Ik vind dat een groot goed, juist vanwege het belang van vrije pers. Het oordeel is in eerste instantie aan de NPO. Ik constateer dat de NPO hier ook daadwerkelijk over oordeelt en op acteert: door het opleggen van sancties aan omroep Ongehoord Nederland. Met de opgelegde sancties is Ongehoord Nederland gekort op zijn budget.

Vraag 8

Deelt u de mening dat een wetswijziging waarmee conform de motie van het lid Mohandis c.s.¹ het sanctiebeleid aangescherpt gaat worden geen reden mag zijn om nu niet handelend op te treden tegen Ongehoord Nederland en dat de wet daartoe nu al voldoende handvatten voor biedt? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Een eventuele toekomstige wetswijziging is inderdaad geen reden om geldende regelgeving niet te volgen. De Mediawet biedt op dit moment geen grondslag om vanuit de bewindspersoon handhavend op te treden. Wel biedt de wet mogelijkheden voor de NPO om, indien er overtredingen worden vastgesteld, sancties op te leggen.

Vraag 9

Wat is de status van een verzoek van de NPO tot intrekking van de omroepvergunningen als u daartoe overgaat? Betekent dat, dat de desbetreffende omroep per onmiddellijk verboden wordt of kunnen zij gedurende hun erkenningsperiode dan programma's blijven maken?

Antwoord 9

Op het moment dat de NPO een verzoek tot intrekking van de erkenning van een omroep doet, moet ik als Staatssecretaris de afweging maken om de erkenning al dan niet in te trekken. In het geval dat er besloten wordt om de erkenning van een omroep in te trekken, dan zal de omroep per direct geen onderdeel meer uitmaken van het publieke bestel en dus geen recht meer hebben op budget of zendtijd. Tegen dit besluit staat vervolgens wel bezwaar en beroep open.

Vraag 10

Deelt u de mening dat met de bestrafte overtredingen Ongehoord Nederland het vertrouwen in en aanzien van de publieke omroep als geheel schaadt? Kunt u dit toelichten?

Antwoord 10

Het is niet eerder voorgekomen dat een omroep meerdere sancties van de NPO opgelegd krijgt. De rapporten van de NPO Ombudsman en de sancties van de NPO constateren gebreken en overtredingen. Dat laat mij vanzelfsprekend niet koud. De publieke omroep zou onberispelijk moeten zijn en qua journalistieke normen en waarden een voorbeeldfunctie moeten vervullen.

Vraag 11

Welke rol ziet u voor uzelf om een nieuwe omroep niet alleen toe te laten maar er ook op toe te zien of een omroep de afgemaakte afspraken met uw departement nakomt?

Antwoord 11

Het publieke bestel is zo ingericht dat de overheid op afstand staat. Vrije media zijn een groot goed. Er zijn geen specifieke afspraken gemaakt tussen mijn departement en individuele omroepen. Het Commissariaat voor de Media houdt toezicht op de naleving van de Mediawet.

---

¹ Kamerstuk 32 827 nr. 255.